

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

3 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Főelős szerkesztő: Schabert József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

„Szükség törvényt bont.”

Nem én mondom: Fejérváry Géza báró, m. kir. honvédelmi miniszter monotta 1902. nov. 18-án, hogy szükség törvényt bont. Tessék törvénybe iktatni, hogy a póttartalékosoknak ez és ez a joguk van, ha a hadügy-miniszteriumban egy szép napon azt találják, hogy itta szükség: akkor szükség törvényt fog bontani. Hogy a szükség tényleg főnforog-e, ezt megítélni a parlament livatása. Ez a törvény. De ha Bécsben megint szükségesnek találják, hogy ne a parlament ítélje meg ezt, akkor ezt a törvényt is meg bontja a szükség. És mivel így a szükség keresztül vihető minden törvényen, az egész törvény-táron: ennél fogva maga a parlament is szétugrasztható és az egész alkotmány levegőbe röppithető szükség esetén a mi, hogy van-e, nincs-e, majd eldöntik azok, akik a hadsereg hatalmával rendelkeznek.

Ez az második mottó, a melyet az új országház bejárata fölé öles betűkkel kellene elhelyezni és éjszakára kivilágítani. Az első egy jámbor és őszinte előadó bugygyantotta ki egyszer: Psik Lajos. Vitatkoztak, debatiroztak, szónokoltak, replikáztak, duplikáztak, míg a jó öreg Psik Lajos utóvégre is elunta a dolgot és egy kis szélcsendet fölhasználva, a következő tnditvány nyal állott elő: mint-hogy vitatkozással ugyse győzzük meg egymást, szavazzunk. Fz lenne az első. És mindjárt alá lehetne bigyeszteni a Fejérváryét: szükség törvényt bont.

Vagyis: csak tessék egészen nyugodtan alkotmányosdit játszani. Hiszen nincsen abban semmi veszedelem, ha felnőtt, sőt élemedett emberek ott abban a fényes góth palotában a szónoklat ne-

mes művészetében gyakorolják magukat. Egyikük-másikukigazán nagy-szerűt „leisztol“ olykor-olykor. Az se nagy baj, ha mindenféle törvényeket hoznak rakásra. Ő felsége annyira nem zavarja a nagy gyermekek játékát, hogy még a nevét is aláírja minden törvénynek. Kár is volna háborgatni ezt a mulat-ságot, hiszen olyan ártatlan.

Az a lényeges, hogy minden esztendőben megszavazzanak annyi meg annyi százmilliót a hadsereg szükségleteire, egy sereg milliót pedig udvartartás költségeire. Ha marad még egy csöp élet-erő ezek kiprérése után a nemzetben, hát abból kielégíthetjük kisded passzióinkat: csinálhatunk közigazgatást, közoktatást igazságszolgáltatást és minden egyebet, a mi egy ilyen nagyszabású komédiához hozzátartozik. Egyes elnézését birjuk e tekintetben a főfő erőhatalomnak. Szükség esetén azonban mindezt úgy elfujják, mint a gyermekek kártyavárát a fürgeteg.

A sneidig honvédelmi miniszter nem mondott ujságot az aforizmájával. Ő csak őszinte, katonás lélekkel kimondotta azt, a mit itt minden haruspett régtől fogva tud, ámde hazug formásokkal leplezeget. Fejérváry nem nevelkedett politikusnak, ő nem tud hazudni: a mi a szívében, az a nyelvén. Hiszen az való igazság, csak a vak nem látja meg, a kiszándékosan hunyja be a szemét, hogy az alkotmányos szabad Magyarország évszázadok óta kimult az élők sorából. Ez az egész szépséges föld itta Kárpátoktól az Adriáig olyan tulajdon saját dominiuma az uralkodó-családnak, mint nekem ez a tintartó, amelybe ez idő szerint a tollamat döfködöm. Az alkotmányos formák semmi egyébre nem valók, mint

hogy a „kezelést“ megkönnyítsék.

Mert azt már csak a bolond is belátja, hogy nem kell azt a fát rázni, amelyik magától hullatja gyümölcsét. Ha van itt egy tiszteletteljes testület, amely megszavaz minden összeget, sőt gondoskodik is a szervezetről, amely behajtsa a megszavazottakat, mind pénzekben, mind emberekben, hát csak nem veszekedett sült bolond a hatalom, hogy szétkergeesse ezt a hasznos gyülekezetet és eltörölje forma szerint is az alkotmányt, amely oly könnyűvé és gondtatanná teszi neki az életet. Abban a pillanatban azonban, amelyben a szalmabábok komolyan alkotmányos hatalomnak képzelnek magukat és komolyan megtagadnak a hatalomnak valamely követelését, a melyet az a maga fölfogása szerint fontosnak tart, abban a pillanatban — a szükség törvényt bont, mint Fejérváry Géza báró mondta. Mondását az őszinte igazság kedviért bele kellene venni minden közjogi kézikönyvbe, amelyekben oly megható naivsággal, vaksággal és önáltatással tárgyalatik a régi magyar alkotmány, mintha csakugyan nem egy intéstől függene, hogy megmaradt formáit is elgázolja, a ki a kereteket amugy is régesrég kiürítette már.

A honvédelmi miniszter, háta mögött a millió katonával, fegyvermagazinnokkal, puskaporos tornyokkal, ágyútegekkel föl szerelt hatalom áll, ő könnyen és bátran vallhat ilyen elveket. Mi bezzeg megjárunk, ha utánozni akarnók ő excellenciáját. Ha kiállnánk a fórumra és tele tudóvel ordítanánk bele a világba: hallottad te kifosztott, agyonsanyargatott magyar nép: szükség törvényt bont. Ti mindannyian, a kik éheztek, nélkülöztek és esikorog-

tok a reménytelen nyomoruságban: vessétek be jól a lelketekbe, hogy szükség törvényt bont! Ezzel a gondolattal néz-zétek azoknak fölhalmozott kincseit, akik a ti arcotok verejtékéből gyűjtötték össze tenger gazdagságukat és most kol-dusalamizsnákat osztogatnak nektek. Az egész világon semmi sem tart már vissza benneteket a legirtózatosabb elkeseredés cselekedeteitől, csak a törvény tisztelete és félelme. Nos, hát tudjátok meg, hogy a szükség törvényt bont: szabad a vásár! Lopni, rabolni, gyujtogatni, gyilkolni: mindent szabad! Nektek nincs veszíteni valótok, ti a törvény minden paragrafusának eltírásából csak nyerhettek. Csupán az kell, a mi nagyon könnyű, sőt indokolt, hogy mindezeket a szükség erejével ruházzátok föl, a többi már magától értetődik, a honvédelmi miniszter is elismeri: szükség törvényt bont!

Hány rendőr, csendőr, pandur, szolgabíró, ügyész vetné magát az emberre ilyen beszédért? Hát a honvédelmi miniszterre hány vetette magát? Csak az mentette meg valami nagy fene kitüntető elismeréstől vagy elismerő kitüntetéstől, hogy az uralkodói kegynek minden külső jelével föl van ékesítve, kezdve a szolgálati éremtől a legkegyelmesebb vakbéloperációig.

Dr. Kadosa Marczel.

** Országgyűlés. A képviselőház tegnap Apponyi Albert gróf elnöklésével tartotta ülését. Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot. Napirend előtt. Rakovszky István visszavonta Osztrólczyki főispán ellen multkori interpellációjában emelt vádjait. Nessi Pál mentelmi ügyénél. Ballagi Géza tiltakozik az ellen, mintha a szabadelvű párt ráparancsolt volna, hogy ne beszéljen. Inkább illik — ugymond — az efféle föltevés a függetlenségi-ekre. Helyesli a jelen mentelmi ügy tárgyalását s azt nyolcny-

nak tekinti. Szavazatát a vita után nyugodtan fogja leadni. Kubik Béla függetlenségi és Zboray Miklós néppárti bizottsági javaslat ellen érvelnek. Beóthy Akos szerint Hodossy Imre tévesen fogta fel a kérdést. Beóthy felszólalása után az ülés véget ért.

Hálás téma.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, nov. 25.

Immár második hete folyik a parlamentben a meddő vita a Nessi Pál mentelmi ügye felett s fog még tartani, ki tudja meddig. A hangulat igen harezias, a téma pedig igen hálás. Mert tudni kell, hogy a tisztelt honatyák beszélő kedvét — a munka kedv a más lapra tartozik — nem komoly törvényjavaslatok, nem az ország vitális érdekeinek megvédése, nem a szinylődő nép, az elnyomott munkás osztály felsíró panasza tartja öbren, hanem — a hálás téma.

A legfontosabb dolgok felett egyszerűen elshannak, vagy legrosszabb esetben a paktumok enyhet adó árnyába vonulnak vissza. De ha személyes ügy kerül szőnyegre, óh, akkor ki kell lépni a porondra — még a póttartaléknak is.

Mondják, hogy a vajda már pár év óta nem mutatkozott a parlamentben. Az új országházra sem volt kíváncsi, oda sem jött el. S im egyszerre csak feltűnik alakja a dunaparti labirintusban s — szólásra iratkozik fel a jegyzőnél. Mi történt, hogy a függetlenségi párt már nem bíz a maga erejében s hogy rászorult a vajdára?

A hazát fenyegeti végveszély? Elakarják játszani az alkotmányt? A póttartalékosok behívása, avagy talán a civilizizta emelése szólítja sorompóba a vajdát?

Nem. Az ügy, mi a csöndes magány nyugalmának feláldozására, a hosszú, néma hallgatás megtörésére készítette — a Nessi ügy!

Mennyi tudás, mennyi szellem, mennyi logika, ötletesség, szín, ragyogás, meggyőző erő nyilvánult meg beszédében! Magával ragadt mindenkit.

TÁRCZA.

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság” tárczája.

Irta: Koncz Béla.

— Ha választanom kell üdvöm és boldogtalanságom között, ha választanom kell a mennyország és pokol között, balga volnék, ha nem az üdvöt, ha nem a mennyországot tartanám meg szívemnek. Isten veled, Isten veled, anyám! — és a nélkül, hogy csak egy tekintetet vetett volna Tanács Flóriánra, kisietett a szobából.

— Anna! — kiáltott utánna Tanács, mintha a szeretet egy pillanatra legyőzte volna haragját. De aztán újra diadalmaskodott a fölkorbácsolt fergeteg hatalma szíve fölött.

S mindez miért?

Egy kardbojt miatt!

Ezért harezolni kell késhegyig! Most van a legjobb alkalom a lamentálásra, a frazeologia vi-rágzó iparának honi fejlesztésére. Ki kell használni, mert ha elmulik a Nessi-ügy, s jön az indemnitati, a költségvetés, az önálló vámterület, a gazdasági önállóság kérdése, a szociális reformok hosszú sora stb. stb... akkor újból jogaiba lép — a paktum, lomtárba kerülnek a fegyverek, nyugalomba a küzdők s haza megy — a vajda.

Nincs mindig hálás téma!

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 25.

Tegnap kezdte meg a törvényszék mint esküdtbiróság a „Cartea de Aur” című könyv szerzője, Pacatianu V. Tódor ügyének tárgyalását.

Az esküdtszéki termet zsufolásig megtöltötte a hallgatóság, mire Szentkeresztly Zsigmond kuriai bíró, törvényszéki elnök a tárgyalást megnyitotta. Szavazó bírák: Szász Béla és Reinbold Arthur törvényszéki bírák; a közvádó Dániel Lajos kir. alügyész.

A vádlottat Bredicsán Coriolán dr., lugosi ügyvéd védte.

A tolmácsi tisztet Lehmann Róbert hites tolmács tölti be.

Az elnök megejtén az esküdtek kisorsolását, rendes esküdtek: Gyalui Farkas dr., Asztalos Károly, Gombos Ferencz, Gergely Sámuel, Ajtai K. Albert, Hidegh Mihály, Kolozsár Lajos, Andrásovszky Lajos, Veres László, Magyar Endre, Lászlóczy Sándor, Sikó Lajos és Babos Sándor; pótesküdték: dr. Szamosi János és Sándor Imre lettek.

Az esküdtek kisorsolása után az elnök az esküdtbiróságot megalakultnak jelentette ki és vádlottat az általános kérdésekre hallgatta ki. Hosszuszói (Temes-megye) születésű Pacatianu V. Tódor, 50 éves, gör. kel. yal-lásu, lapszerkesztő, vagyontalan, büntetlen előéletű.

Ezután a terjedelmes vádiratot olvasták föl, mely után az elnök fölhívta a közvádót, jelentse be a bíróságnak, hogy a vádirat-

ban inkriminált kitételek a btkv. mely szakaszaiba ütköznek.

Az ügyész bejelentése után báró Szentkeresztly Zsigmond elnök megjegyzi, hogy a védelem részéről egy beadvány érkezett a bírósághoz, a melyben tanuk és szakértők beidézését kéri. Erre vonatkozólag kijelenti az elnök, hogy tekintettel arra, miszerint a vádtanács e kérelemnek helyet nem adott, határozatot ez ideig ő sem hozott.

Bredicsán védő semmiségi panaszt jelent be.

A bíróság határoz a védlem részéről benyújtott kérelem fölött és azt a bvtpr. 228. §-a alapján elutasítja.

Dániel Lajos azért vádolja Pacatianut, mert — feltéve, hogy tényleg igazi mozzanatait tárja fel könyvében a történelemnek — azokhoz lázító megjegyzéseket és támadásokat intéz a főnálló, szentesített törvények ellen; becsmérőleg ír a magyar nemzetről és a románokat izgatja a magyarság ellen.

Az ügyész indítványa után Lehmann Róbert felolvassa a Cartea de Aur bevezetésének magyar fordítását.

Elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi magát, vádlott azt feleli, hogy a könyvet csak összeállította akor legmegbízhatóbb történészei nyomán.

A tárgyalás további folyamán az elnök fölött kérdéseivel mindjobban beigazoltnak tünteti föl, hogy Pacatianut az Aranykönyv megírására a magyarok ellen táplált gyűlölet készítette. Végül fölhívta vádlottat, hogy jelöljön meg csak egyetlenegy fejezetet könyvében, mely nem támadja a magyarokat. A vádlott megkísérli, hogy az elnök kérését teljesítse, azonban ez nem sikerült neki.

Fél 1 órakor ért véget a bizonyítási eljárás, a mikor is az elnök fölhívta a vádhatóságot, hogy az esküdtekhez intézendő kérdéseket nyújtsa át.

A jegyző felolvasta az ügyész által beadott kérdőpontokat, a melynek végzetével a tárgyalást felfüggesztette és folytatására délután három órát jelölte meg.

A délutáni tárgyalás folyamán a perbeszédre került a sor.

Dániel Lajos kir. ügyész tartotta meg először tartalmas, érvekben gazdag vádbeszédét. Kimutatta, hogy vádlott könyvében fennálló és szentesített törvények ellen izgatott és hogy a román nemzetiséget a magyar nemzet ellen lázította. Az Erdély és Magyarország között fennálló államközösséget támadta, midőn az 1848. évi kolozsvári I. és az 1868. évi XLIII-iki törvények ellen engedetlenségre egyenes felhívást terjesztett. Kéri vádlott szigorú megbüntetését.

Azután Bredicsán Coriolán mondotta el beszédét védenzeze felmentése érdekében kevés hatást keltve.

Az ügyész válasza és a védő viszonzválasza után az elnök a tárgyalást felfüggesztette s ítélethozatalra a ma reggeli 8 órát tűzte ki.

A város napszámosai.

Kolozsvár, nov. 24.

I.

(—r.) Előttünk fekszik Kolozsvár sz. kir. város költségvetési előirányzatának két vaskos fü-zete.

Figyelemmel átolvasva a bevételi és kiadási tetteket, két dolog ölik mindenek előtt szemünkbe.

Az egyik, hogy a város rendes bevételei nem fedezik a kiadásokat s így hiány mutatkozik. Ennek a deficiznek eltüntetésére emberemlékezet óta a legkönnyebben megnyitható forrás az adózó polgárok zsebe, vagy, a hogyau hivatalosan nevezik: a pótdadó.

Ezen a czimen a költségvetési előirányzat bevételi rovatába fel van véve 438,309 korona és 83 fillér. A szükségletek végösszege a mérleg szerint 1,886,222 kor. 80 fillér.

Mi tünik ki ebből?

Kitünik ebből az, hogy a megállapított szükségletek és a rendelkezésre álló fedezeti források között óriási az aránytalanság. Ott, a hol az összes szükségleteknek több, mint egy negyede-nincs fedezet, ott a legbetegebb, a legkétségbeejtőbb állapottal, ha pedig névén nevez-zük meg a gyermeket: a leg-

mai fölött! Ne tegyenek majd kétségbeesett leányod jéghideg romjai, a melyek örjítő panaszukkal téled fogják számon kérni annak a menekülő terem-tésnek korán lehullott életét!

— Asszony, miket beszélsz? — meredt Tanács Flórián kérdésével az anyára.

— A miket a szívem sug, a miket a szemeim látnak, a miket a szeretet érez, a mely nemcsak büntetni, de megbocsátani is tud. Te lesujtottad könnyörtelen lelkeddel leányodat, én megbocsátok neki és felelem a porból keblemre! Te elűzted őt otthonából, szivedből, én új otthont fogok neki teremteni és szívem melegét megkértszerem, hogy ne érezze a te szíved fagyasztó hidegét! Te elhagyod, hogy rohanjon a bukás lejtőjén mélyre, olyan mélyre, hogy a napsugár se legyen képes lelke világához behatolni!

Én utánna megyek, vele megyek, nem hagyom el és az elvesztett tavaszt visszaszerzem neki minden virágaival együtt, minden napsugarával együtt!

Flóriánné asszony nem sirt már, nem zokogott. Szavai erőt adtak lelkének, könnyeit föl-száritotta az anyai szeretet melege. Gyorsan magára kapta a kendőjét és az ajtó felé szaladt.

Tanács Flórián fölháborodva állotta utját.

— Megállj, parancsolom!

— Nem, nem! Leányom boldogsága hív!

— Nó hát ha a tiltó szavam nem elég erős a visszatérítésedre, akkor, akkor... — és lesujtott a Tanács Flórián karja.

* * *

(Folytatása következik.)

rendszeretlenebb gazdálkodással állunk szemben.

Az oly gazdálkodás, a mely nemcsak a meglévő erő forrásokat meríti ki teljesen, hanem a még keletkezőben levőket is lekötöti magának előre, sőt olyanokra is bizton számít, a melyeknek erőnyújtási képessége nagyon alá van vetve a minduntalan — mondhatnók kedvezőtlenül — változó gazdasági viszonyoknak, az olyan gazdálkodás a legnagyobb veszedelemmel fenyegeti a város legvitálisabb létérdekeit.

A másik dolog, a mi ugyancsak az első pillanatban a szemünkbe ölik: a személyi kiadások órási összege.

A tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet fizetése és lakbérére kitesz 373,768 kor. 40 fillért. Egyéb alkalmazottak (hivatalosok, tüzoltók, a vámjövendéket kezelő személyzet stb.) szükséglete beleértve a nyugdíjak fizetésére szánt pótlékot 160,723 korona 67 fillérre rug.

A személyi kiadások tehát csaknem félmilliót emésztének fel, a mi csaknem egy harmad részét teszi az összes kiadások mérlegszerinti főösszegének.

Ez a két nagy tétel, a bevételekben mulatkozó hiány és a tisztviselők s egyéb alkalmazottak szükséglete önkéntelenül is arra készít bennünket, hogy a kettő között nexust keressünk, hátha így ösvényre találunk, mely bennünket a rendkívüli nagy deficit rejtett indokaihoz el vezet?

HIREK

Kolozsvár, nov. 25.

— **A város költségvetése.** A városi tanács nov. 23-iki kelettel a következő hirdetést teszi közzé:

Kolozsvár sz. kir. város házipénztárának, továbbá a tisztviselők és az alkalmazottak nyugdíjalapjainak s végül a köztetető-alapnak 1903. évi bevételeiről és kiadásairól szerkesztett költségvetési előirányzata az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a értelmében a szakbizottságok javaslataival és a városi Tanács véleményes jelentésével együtt a mai napon a városház 7. sz. irodájában 15 napra közszemlére kitételt. Miről az egyes adózók oly felhívással értesítettek, hogy ez idő alatt észrevételeiket a városi Tanácshoz benyújthatják.

— **Ünnepi istentisztelet.** Vasárnap délelben a minoriták templomában ünnepélyes istentisztelet volt, a melyen fiatal hölgyekből álló énekkar egyházi dalokat adott elő. Nagy hatást ért el Gráf Mariska kisasszony szépen előadott Ave Mária szójával. Nemkülönbben kitűnt énekével Ulrich tanár kis leánykája is.

— **Megőrült mozdonyvezető.** Az Oderbergből tegnap Zsolnára érkező vonat Heiser nevű mozdonyvezetője hirtelen megőrült. Leugrott a vonatról s később a Vág partján akadtak rá, félig megfagyott állapotban. A vonatot a fűtő vezette tovább. Szerencsére baj nem történt.

— **Vakmerő rablás a Deák Ferenc-utcában.** Elvetemült em-

berek vakmerő módon fosztottak meg heti keresményétől egy szegény asszonyt vasárnap este. A koronás bazar előtt törődött anyóka árulgatja gesztenyét már régóta. Vasárnap este két uri kinézésű ember állott meg a sátra mellett. Az egyik gesztenyét vásárolt pár fillérért és 5 koronással akart fizetni. Az öreg asszony elővette erszényét, melyben mintegy 27 korona volt, hogy a nagy pénzből visszaadja. Ebben a pillanatban a másik alak egy hirtelen mozdulattal elkapta az erszényt és társával együtt futásnak eredt. A szegény asszony siránkozására nagy csődület támadt, a rendőrszem is előkerült. A két vakmerő tolvajnak azonban akkora már teljesen nyoma veszett.

Vasuti kaland.

Kolozsvár, nov. 25.

Megörökítésre méltó kis történetnek voltak tanui tegnap a Kolozsvárról Budapestre induló gyorsvonat utasai.

K. jómódu kolozsvári iparos felszállott egyik másodosztályú fülkébe, hol még két hely állott üresen. Kényelmesen elhelyezkedett az egyikén s kedvező lapja olvasásába merült. Egyszerre csak egy hatalmas alak riasztja fel s rámutatva a K. melletti ülésen levő podgyászra, rákiált:

— Kérem, uram vegye el onnan a podgyását, mert le akarok ülni.

K. igazi angol flegmával tovább folytatja az olvasást és semmi hajlandóságot sem mutat arra, hogy az ujonnan belépett utas felhívásának eleget tegyen. Erre az még erőlyesebb hangon követeli K.-tól, hogy vegye le az ülésről a podgyaszt. K. azonban rendíthetetlen marad.

— De uram — dühösködik az új utas, — ha azonnal szabaddá nem teszi az ülést, kénytelen lesznek panaszt tenni az állomásfőnökségnél!

— Tessék.

Az utas erre kirohan a peronra s kis idő múlva egy kalauzzal tér vissza.

— Uram, szól a kalauz hivatalos komolysággal, a szabályzat értelmében ezennel felszólítom, vegye le az ülésről azt a podgyaszt.

— Fű yülök a szabályzatra — feleli K. és nyugodtan tovább olvas.

— Uram, szól még hivatalosabb hangon a kalauz, még egyszer figyelmeztetem, s ha felszólításomnak eleget nem tesz, jelentést teszek az ügyeletes tiszt úrnál.

— Tessék!

A kalauz és az utas erre ismét távozik s pár percz múlva már ismét megjelennek, de ezúttal már az ügyeletes tiszttel az élükön.

— Uram, szól fensőbbségének tudatában az ügyeletes tiszt, ne tréfáljon a hatósággal. A leghatározottabban követelem, azonnal vegye el ezt a podgyaszt erről a helyről.

K. meg sem moccezan.

— Figyelmeztetem, hogy a

dolognak komoly következményei lehetnek.

— Nő hát nem veszem le, — szólalt meg végre K.

Ugyanazon fülkében ült egy erdélyi ismert földbirtokos, kit már rendkívül bosszantott K. magatartása.

— De az Istenért, uram — fordult feléje — hát mi az Isten csodája lelte őnt? Miért nem veszi le azt az átkozott podgyaszt?

K. rendíthetetlen nyugalommal viszonozta:

— Hát azért, mert nem az enyém!

Harsogó kacaj tört ki erre. Es néhány pillanat múlva már nem volt a fülkében sem a kalauz, sem az ügyeletes. A podgyász is elkerült az ülésről s az új utas is kényelmesen elhelyezkedett.

Irodalom.

Hankó Elemér tisztelettel kéri mindazokat, kiknél *Inkognitóban* és egyéb elbeszélések című kötetére előfizetési iva vannak, hogy azokat — még az esetben is, ha előfizetők nem jelentkeznének — címére mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

Színház és Művészet.

Színház. Tegnap este kevés közönség előtt került előadásra Jules Barbier regényes operája, melynek zenéj. Offenbach egyik legszebb alkotásai közé tartozik. A darab czimszerepét Hunfi kinozta ugyan, de partnerei annál jobbak voltak. Sugár Aranka ki (Stella, Olimpia, Antonia) hármas szerepet brilliozta, sok tapsot aratott, ugyszintén Szabó Mariska, Kassai és Vécei is. — Nem ártana egy cseppet sem, ha Mátrai a darabhoz nem tartozó időtlenkedéseit elhagyna.

Pillangó kisasszony, ez a poétikus zenés dráma, szerdán kerül színpadra Szabó Mariskával a czimszerepben. Ugyancsak ez estén adják az — Egy kis vihar cz. bluetet és Murgernek a budapesti nemzeti színházban is nagy sikerrel föllevenített vigjátékát a 8-ik pontot. Mind két apróságot T. Halmi Margit és Megyeri igazgató játsszák.

Halálos csönd Echegaray, a spanyolok nagy drámaírója, ki nek minden újabb műve egy-egy újabb sikert jelent s aki a magyar közönségnek is kedvenc drámaírója immár egy övtized óta, ismét megjelenik színházunk műsorán — Halálos csönd cz. új drámájával. Kevés drámaíró dicsekedhetik olyan népszerűséggel színészi körökben, mint Echegaray, a ki nemcsak kiváló irodalmi becsü darabokat, de értékes, kitűnő szerepeket is ír. A Halálos csöndben is brilliáns szerepek vannak. Nem csoda hát, hogy színészeink nagy szeretettel és ambícióval készülnek Echegaray darabjaira. Tóvölgyi Margit és Szakács játsszák a vezető szerepeket, de mellettük Szentgyörgyi, Tompa, Papp, Szegő és Laczkó Aranka is hálás szerepekhez jutottak. A darab csütörtökön kerül nálunk bemutatásra.

TÖRVÉNYSZÉK.

106 vádlott egy pörben. A montpillieri esküdtszék előtt nagy pört kezdenek el a napokban. A vádlottakat a napokban szállították Cette francia városból a törvényszék székhelyére. Ez a monstre-pör annak a mult évi tömeges gyilkosságnak a folytatása, a melyet Margueritteben követtek el. A gyilkosok valamennyien arabok s a mikor letartóztatták őket, 166 an voltak. Ez a letartóztatás csak valóságos hadjáratl sikerült a francia hatóságoknak, a mely most 106 gyilkost helyez vád alá, miután a többi hatvanat részben felmentették a vád alól, részben meghaltak. A monstre pört december 15 én kezdik el s el fog tartani legalább egy teljes hónapig.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-árak:

A tegnapi hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza — — —	13 60	15 —
Rozs — — —	10 20	11 60
Ó-törökbuza —	13 40	13 60
Uj-törökbuza —	10 —	10 40
Takarmány-árpa	10 60	11 —
Árpa jobb — —	11 60	12 —
Zab — — —	10 20	10 60

értve mind m. mázsnként, vagon áru és a helyi vasut állomásmánál átvéve.

Szerkesztői üzenetek.

B. Ferenc *urnak.* Helyben. „Felhívás a kolozsvári Ugron-párti polgárokhoz” című nyilt levelét mi nem közöljük. Adja be azt az „Ellenzék” szerkesztőségébe, mert annak kötelessége közreadni.

K. B. urnak. Helyben. Azon kérdésére, hogy a rendőrség miért nem tartóztatta le a gyűlésen verekedő embereket, azt ne tőlünk, hanem a rendőrségtől kérdezze meg. Ott talán (?) meg tudják (?) mondani.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedd nov. 25-én.

VÁLJUNK EL.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Sarden Viktor. Fordította: Fái J. Béla.

Kezdete este fél 8 órakor.

Színházi műsor:

Szerda: Egy kis vihar. Pillangó kisasszony. 8-ik pont. Csütörtök: Halálos csönd. 1-ször.

Kiadó-utalajonás

SCHAREBL. IZSSEF.

A „Kolozsvári Ujság”
naptárszelvénye.

14. szám.

Aki ezt a szelvényt lapunk 30 egymásután következő számából kivágja és azt a kiadóhivatalnak beküldi, egy díszes kiviteli fali-naptárt kap teljesen ingyen a „Kolozsvári Ujság” — karácsonyi ajándékaként. —

